

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ประสิทธิภาพของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริม
ความสามารถในการดูแลตนเองของผู้สูงอายุ โรคความดันโลหิตสูง
โรงพยาบาลแม่ลาว จังหวัดเชียงราย

ผู้เขียน นางปณณณิน เกื้อนเพ็ชร

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้สูงอายุ)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร. ดวงฤดี ภาสุชะ

บทคัดย่อ

โรคความดันโลหิตสูงเป็นโรคเรื้อรังที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ ความสามารถในการดูแลตนเองเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยควบคุมความดันโลหิต การศึกษาเชิงปฏิบัติการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความสามารถในการดูแลตนเองของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง ที่มารับบริการที่โรงพยาบาลแม่ลาว จังหวัดเชียงราย ระหว่างเดือนสิงหาคม ถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2553 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยพยาบาลผู้ดูแลจำนวน 3 ราย และผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูงจำนวน 30 ราย เครื่องมือที่ใช้ดำเนินการศึกษา ได้แก่ แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความสามารถในการดูแลตนเองของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูงของจิตจรดา สมรัตน์ (2551) การประเมินผลลัพธ์ของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก ประกอบด้วยความสามารถในการดูแลตนเองของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง ความดันโลหิตขณะหัวใจบีบตัวและหัวใจคลายตัว ความพึงพอใจของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง และความพึงพอใจของพยาบาลทีมผู้ดูแลต่อการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก วิเคราะห์ความสามารถในการดูแลตนเองของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง ค่าความดันโลหิตขณะหัวใจบีบตัวและหัวใจคลายตัวด้วยสถิติทดสอบค่าเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่มที่สัมพันธ์กัน และวิเคราะห์ความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพและผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูงโดยใช้สถิติพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า

1. ความสามารถในการดูแลตนเองของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูงหลังการได้รับการดูแลตามแนวปฏิบัติทางคลินิกสูงกว่าก่อนการได้รับการดูแลตามแนวปฏิบัติทางคลินิก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)
  2. ความดันโลหิตขณะหัวใจบีบตัวหลังการได้รับการส่งเสริมความสามารถในการดูแลตนเองด้วยแนวปฏิบัติทางคลินิกลดลงกว่าก่อนการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)
  3. ความดันโลหิตขณะหัวใจคลายตัวหลังการได้รับการส่งเสริมความสามารถในการดูแลตนเองด้วยแนวปฏิบัติทางคลินิกลดลงกว่าก่อนการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)
  4. ความพึงพอใจของพยาบาลที่ผู้ดูแลต่อการใช้นโยบายปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความสามารถในการดูแลตนเองอยู่ในระดับมาก
  5. ความพึงพอใจของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูงต่อการได้รับการดูแลตามแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความสามารถในการดูแลตนเองอยู่ในระดับมาก
- ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการส่งเสริมความสามารถในการดูแลตนเองของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง สามารถส่งเสริมความสามารถในการดูแลตนเองและลดระดับความดันโลหิตของผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลแม่ลาว จังหวัดเชียงราย ได้ ดังนั้นจึงสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการดูแลผู้สูงอายุโรคความดันโลหิตสูงที่มารับบริการในสถานบริการทุติยภูมิ

Independent Study Title Effectiveness of Implementing Clinical Practice Guidelines for Promoting Self-care Ability Among Older Persons with Hypertension, Maelao Hospital, Chiang Rai Province

Author Mrs. Punyanin Khuapet

Degree Master of Nursing Science (Gerontological Nursing)

Independent Study Advisor Associate Professor Dr. Duangruedee Lasuka

ABSTRACT

Hypertension is a common chronic disease found in older persons. Self-care ability is an important factor for controlling their blood pressure. The purpose of this operational study was to examine the effectiveness of clinical practice guidelines implementation for promoting self-care ability among older persons with hypertension who received services at Maeloa hospital, Chiang Rai province during August to November, 2010. The sample consisted of 3 registered nurses and 30 older persons with hypertension. The instruments composed of the clinical practice guidelines for promoting self-care ability of elderly persons with hypertension, developed by Somrat (2008). The effectiveness of the CPGs was evaluated from the clinical outcomes including self-care ability, and systolic and diastolic blood pressure and satisfaction of older persons with hypertension and of nurses on clinical practice guidelines implementation. Data on self-care ability, and systolic and diastolic blood pressure were analyzed using paired t-test. Descriptive statistics were used to analyze data on the satisfaction of nurses and older persons with hypertension.

Results of this study revealed that:

1. After implementation of the clinical practice guidelines for promoting self-care ability, the self-care ability of the older persons with hypertension was significantly higher than before ($p < .001$).
2. Systolic blood pressure of the older persons with hypertension after implementation of the clinical practice guidelines was significantly lower than before ($p < .001$).
3. Diastolic blood pressure of the older persons with hypertension after implementation of the clinical practice guidelines was significantly lower than before ($p < .001$).
4. The satisfaction with clinical practice guidelines implementation of nurses was at a high level.
5. The satisfaction with clinical practice guidelines implementation of the older persons with hypertension was at a high level.

Results of this study indicate that clinical practice guidelines for promoting self-care ability of older persons with hypertension can promote self-care ability and decrease blood pressure levels of older persons with hypertension, Maelao hospital, Chiang Rai province. Therefore, these guidelines should be used to improve quality of care for older persons with hypertension in a secondary hospital.